

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»**

(ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ, ЯКІ ЗДОБУЛИ ТАКИЙ САМИЙ АБО ВИЩИЙ СТУПІНЬ (РІВЕНЬ) ВИЩОЇ ОСВІТИ, АБО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ЙОГО НЕ МЕНШЕ ОДНОГО РОКУ ТА ВИКОНУЮТЬ У ПОВНОМУ ОБСЯЗІ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН)

Спеціальність 024 «ХОРЕОГРАФІЯ»

Освітня програма «**НАРОДНА ХОРЕОГРАФІЯ**»

Фахове вступне випробування проводиться з метою виявлення абітурієнтів, які навчаються за іншою спеціальністю та успішно виконали навчальний план 1-го курсу; вступають на навчання в ХДАК на II курс для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 024 – хореографія. Програма фахового випробування спрямована на виявлення вступників, які спроможних під час навчання досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Прийом абітурієнтів проводиться за результатами фахових вступних випробувань. Вони відбуватимуться у формі іспиту з фаху «Виконавська майстерність» та співбесіди з теорії та історії хореографічного мистецтва.

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- позицій рук, ніг, положень голови, корпусу, назв рухів класичного танцю, поз класичного танцю (малі та великі пози croisee, efface та ecartee), I, II, III port de bras, temps lie parterre а також temps lie з port de bras, пози arabesques;
- правил виконання елементарних рухів класичного танцю: demi-plie, grand plie, battements tendus та його різновиди, battements tendus jetes та його різновиди, ronds de jambe parterre, rond de jambe en l'air у напрямках en dehors та en dedans, battements fondus, battements frappes, double battements frappes, battements releve lent та battements developpe, petits battements, grands battements jetes;
- методики виконання temps leve saute з I, II, V позицій, changement de pied, pas echappe на II позицію, pas assemble, petit pas jete, pas glissade, sissonne ferme, сценічний sissonne в I arabesque;
- основних положень ніг, рук, корпусу, голови та розташування виконавців у парах, характерних для Центральних областей України; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей національної манери їх виконання (простий крок – вперед і назад, перемінний крок – вперед і назад, зальотний крок, бігунець, зальотний біг, тинок (маленький та високий), доріжки, упадання, припадання, вихилясник, вихилясник з угинанням, віршовочка, голубці (низькі та високі), присядки (присядка – м'яч по VI та I позиціям, звичайна присядка з виносом ноги в сторону, присядка з почерговим виносом однієї ноги навхрест другої, бокова присядка, присядка – розтяжка, присядка – розніжка), припадання в повороті, обертас, дрібне переступання на місці – кружальце);

- основних положень ніг, рук, корпусу, голови та розташування виконавців у парах, характерних для Західного регіону України; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей національної манери їх виконання: (основні танцювальні кроки, простий гуцульський біг, дрібні пересування на витягнутих ногах, боковий приставний крок, висока, тропіток, переступчик, чосанка, дробіток, гуцульський ключ, сверло, присядки (м'ячик, гайдук-круч), одиночні жіночі оберти, парні оберти);
- основних положень ніг, рук, корпусу, голови, характерних для російського народного танцю; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей національної манери їх виконання (простий крок – з просуванням вперед та назад, перемінний крок – з просуванням вперед та назад, різновиди перемінного кроку, простий біг, біг з «молоточками», ковирялочка, маятник, моталочка, гармошка, припадання, вірьовочка, дрібні вистукування (сімейські дробі, «ключ», «подвійний ключ», подвійні дробі, дрібні удари з перескоком – одинарні, подвійні, потрійні), дрібні ходи («трилістник», боковий дрібний хід на півпальцях і т. д.), хлопущки, присядки (м'ячик по VI та I позиціям, з виносом ноги вперед, з виносом ноги вбік, присядка - розніжка, зі вскоком на півпальці та перескоком на підбори), жіночі обертання (обертас, російський біг, обертання зі стрибком по VI позиції і т.д.);
- основних положень ніг, особливостей постановки рук, корпусу голови, характерних для циганського (іспанського, угорського) народного танцю; основних танцювальних рухів, правил та особливостей національної манери їх виконання: циганський танець – крок з підскоком, крок з ковзним ударом, хід з оплеском, дрібушки, чечітки, плескачі, стрибки, голубці з пристукуванням, рухи зі спідницею, рухи з шалею, тремтіння плечей, опускання на одне або два коліна та ін.; угорський танець – крок з каблука, ключі, потрійні стрибки, плескачі та оплески оберти та ін.; іспанський танець – прості кроки, дрібні кроки, довгі кроки з підбивкою, кроки з підйомом ніг уперед, па де баск, балянсе, сисон па де бурре, глісад, ранверсе, оберти, сапатеадо, стрибки, опускання на коліна та ін.
- основних жіночих та чоловічих танцювальних обертів, чоловічих трюків, характерних для українського народного танцю (або інших за власним вибором) (оберти на місці для дівчат – припадання в повороті, обертас, обертас з фуєте, обертас з подвійним обертотом, піруети з III позиції, піруети з VI позиції, кружальце (дрібне переступання на місці); оберти на місці для юнаків – кружальце, подвійні повітряні тури, піруети з II позиції, стрибки в обертанні по VI позиції; оберти з просуванням по діагоналі та по колу для дівчат – шене, тур ан дедан, голубці в обертанні, глісад ан тур нан, тур де форс, російський біг; оберти з просуванням по діагоналі та по колу для юнаків – шене, голубці в обертанні, содебаск; чоловічі трюки – присядки-закладки, повзунці, млинок, підсічка, стрибок розніжка та ін.);
- особливостей виконання рухів танців, характерних для хореографії різних країн та народів: Росії, Білорусії, Молдови, Угорщини, Болгарії, танці країн Сходу, кримських татар, циган, танці Іспанії, Грузії, Словаччини, країн Прибалтики;
- творчості Василя Авраменка, Павла Вірського, Ярослава Чуперука, їх балетмейстерської спадщини; Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. Вірського, провідних колективів сусідніх держав та їх балетмейстерів; ансамблів танцю, ансамблів пісні і танцю та Державних народних хорів

України, перших професорів хореографії в Україні; провідних хореографічних конкурсів, фестивалів;

- балетів М. Петіпа; реформи М. Фокіна в балетному мистецтві; значення «Російських сезонів» в Парижі для розвитку світового балетного мистецтва; хореографічних експериментів К. Голейзовського; творчої діяльності Л. Якобсона; специфіки балетмейстерського стилю Ю. Григоровича; зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів ХХ ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара; провідних балетмейстерів балетного театру України: І. Чістякова, В. Вронського, А. Шекеро, Г. Майорова; балетів М. Скорульського; сучасних балетмейстерів та провідних танцівників балетних театрів України; балетних композиторів ХІХ-ХХ ст.;
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності; фізичних даних, необхідних танцівникам; літератури з хореографії; основних вимог до керівника хореографічного колективу; аматорського хореографічного мистецтва та його значення; значення хореографічного мистецтва в естетичному вихованні;
- особливостей виконання рухів танців, характерних для хореографії різних країн та народів: танці регіонів України (Слобожанщина, Закарпаття, Поділля, Полісся, Волинь); Росії, Білорусії, Молдови, Угорщини, Болгарії, танці країн Сходу, Кримських татар, циган, танці Іспанії, Грузії, Словаччини, країн Прибалтики.

Уміння:

- правильно тримати корпус, методично грамотно виконувати рухи класичного танцю, запам'ятовувати комбінації екзерсису; продемонструвати наявність необхідних професійних даних (виворітність, танцювальний крок, гнучкість та еластичність м'язів, суглобів ніг, рук та корпусу), зберігати arlomb (стійкість), демонструвати танцювальність під час виконання комбінацій класичного танцю;
- методично грамотно виконувати стрибки; координувати рухи рук та голови зі стрибками; запам'ятовувати комбінації запропоновані викладачем та виконувати комбінації музикально;
- методично грамотно, технічно, емоційно виразно та стилістично вірно виконувати танцювальні рухи, характерні для різних регіонів України, російського та циганського (іспанського, угорського) народних танців; координувати рухи ніг та рук; запам'ятати комбінації, запропоновані викладачем та виконувати їх музикально;
- визначати національну характерність, музичний розмір запропонованого музичного фрагменту; показати свої творчі здібності до створення танцювального фрагменту; з'єднувати рухи, характерні для відповідного танцю; створювати закінчену танцювальну імпровізацію, в якій взаємозв'язок рухів, малюнку та музики розкривали характер і національні стилістичні особливості запропонованого музичного фрагменту; уміти розкривати за допомогою поєднання музики та лексики, манери виконання, характер та національні, стилістичні особливості;
- надати інформацію про творчу діяльність видатних хореографів народно-сценічного танцю та діяльність професійних колективів народно-сценічного танцю, розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів, охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;

- логічно та послідовно викласти інформацію, охарактеризувати особливості професійного та аматорського хореографічного мистецтва, аргументовано пояснити особистий вибір професії хореографа.

Фахове вступне випробування складається з **«Виконавської майстерності»** та **«Основ теорії та історії хореографічного мистецтва»**.

«Виконавська майстерність» передбачає:

- виконання екзерсису класичного танцю біля станка;
- виконання екзерсису класичного танцю на середині зали;
- виконання allegro (стрибків)
- виконання основних рухів та танцювальних комбінацій, характерних для центральних, східних і західних областей України;
- виконання основних рухів та танцювальних комбінацій, характерних для російського народного танцю;
- виконання основних рухів та танцювальних комбінацій, характерних для циганського (іспанського, угорського) народного танцю (за вибором екзаменатора);
- демонстрація танцювальної техніки (власної та за завданням екзаменатора).

«Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» передбачають створення танцювальної імпровізації на запропонований музичний фрагмент народної або класичної мелодії і перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення народно-сценічного танцю;
- знань історії та сьогодення балетного танцю;
- знань хореографічного мистецтва сучасності;
- знань методичних аспектів хореографічної освіти.

Створена імпровізація на певний музичний фрагмент повинна базуватися на танцювальній лексиці запропонованої національності та відповідати її характеру та манері виконання.

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

Структура оцінки

№	Основні завдання	Кількість балів
1.	Професійні фізичні данні	1-5
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-5
3.	Виконання екзерсису класичного танцю біля палки, на середині зали та комбінацій allegro	1-20
4.	Виконання танцювальних комбінацій з народно-сценічного танцю	1-20
5.	Демонстрація танцювальної техніки	1-10
6.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-10
7.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-10
8.	Танцювальна імпровізація	1-20
Максимальна кількість балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБИТУРІЄНТІВ

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Не володіє основними знаннями з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Відсутні будь-які схильності до хореографії.
	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Виявляє дуже слабе володіння фактичного матеріалу з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Не володіє методикою виконання рухів, відсутні балетмейстерські схильності, емоційна виразність та технічність, професійні фізичні дані.
	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Має фрагментарні знання з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Не володіє методикою виконання рухів, відсутні балетмейстерські схильності, емоційна виразність та технічність, професійні фізичні дані.
2. Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня. Слабко володіє методикою виконання рухів. Має деякі балетмейстерські схильності, слабку емоційну виразність та технічність, відсутні професійні фізичні дані.
	Абітурієнт виявляє невпевнені знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Слабко володіє методикою виконання. Має середні фізичні дані, деякі балетмейстерські схильності, слабку емоційну виразність та технічність.
	Абітурієнт виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає неточності в методиці виконання рухів. Має середні фізичні дані, деякі балетмейстерські схильності, недостатню емоційну виразність та технічність.
3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в методиці виконання рухів. Має професійні фізичні дані, технічність та балетмейстерські схильності, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
	Абітурієнт володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні фізичні дані, виявляє методичність, технічність та балетмейстерські схильності, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
	Абітурієнт добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні фізичні дані. Виявляє методичність, технічність, достатню емоційну виразність у танці та балетмейстерські схильності. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичність, технічність та достатню емоційну виразність у танці. Має балетмейстерські здібності. Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.

	Абітурієнт на високому рівні володіє основними теоретичними знаннями та практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичну досконалість, технічність трюків, емоційну виразність у танці. Має балетмейстерські здібності. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має гарні балетмейстерські здібності та високорозвинений виконавський апарат. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балет : енциклопедія / за ред. Ю. Н. Григоровича. – М. : Совет. энцикл., 1981.
2. Барышникова, Т. Азбука хореографии: / Т. Барышникова – М. : Айрис-Пресс. Рольф; Серия: Внимание: дети, 1999.
3. Бахрушин Ю. История русского балета: учеб. пособие / Ю. Бахрушин – М. : Просвещение, 1977. – 287 с.
4. Блок Л.Д. Классический танец: История и современность / Л.Д. Блок. — М. : Искусство, 1987. — 556 с.
5. Ваганова А. Я. Основы классического танца: учеб. пособие / А. Я. Ваганова. – 6-е изд. – СПб. : Лань, 2000. – 192 с.
6. Василенко, К. Лексика українського народно-сценічного танцю : навч. посібник / К. Василенко. – К. : Мистецтво, 1996. – 494 с.
7. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю / В.М. Верховинець. – 5-те вид., доп. – К. : Муз. Україна, 1990. – 150 с.
8. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю. Посібник. Частина перша / Є. Зайцев. – К. : Мистецтво, 1975. – 224 с.
9. Захаров Р. Записки балетмейстера / Р.В. Захаров. – М.: Мистецтво, 1976.
10. Климов А.А. Русский народный танец. Вып. 1. Север России: учеб. пособие / А.А. Климов. – М. : МГУК, 1996. – 40 с.
11. Колногузенко Б. Види мистецтв та хореографії / Б. Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2009. – 200 с. та Харків : НХСУ, 2014. – 320 с.
12. Колногузенко Б. Сучасний танець та методика його викладання: косп. лекцій для студентів хореогр. / Б.М. Колногузенко, І.І. Макарова // М-во культури України, ХДАК, Харків. обл. осередок Нац. хореогр. спілки Укр. – Харків: Слово, 2015. – 137 с.
13. Колногузенко Б. Хореографічне мистецтво. Зб. статей / Б. Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2008. – 224 с.
14. Красовская В. История русского балета: учеб. пособие / В. Красовская. – Л. : Искусство, 1978. – 231 с.
15. Красовская В. Западноевропейский балетный театр: Очерки истории: От истоков до середины XVIII века / В. Красовская. – Л. : Искусство, 1979. – 295 с.
16. Пасютинская В. Волшебный мир танца / В. Пасютинская. – М. : Просвещение, 1985. – 223 с.
17. Смирнов И. Искусство балетмейстера / И. Смирнов. – М. : Искусство, 1968.
18. Тарасов Н. И. Классический танец. Школа мужского исполнительства [Текст] / Н. Тарасов. — 2-е изд., испр. и доп. – М. : Искусство, 1981. — 479 с.
19. Ткаченко Т. Народный танец / Т. Ткаченко. – М. : Искусство, 1967. – 656 с.
20. Худеков С. Н. Всеобщая история танца [Текст] / С. Н. Худеков. — М. : ЭКСМО, 2009. — 607 с.
21. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. [Текст] : Підручник. / Л.Ю. Цветкова. – К.: Альтерпрес, 2005. – 324 с., іл.
22. Чепалов О.І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : моногр. / О. Чепалов. – Х. : ХДАК, 2007. – 343 с.

Періодичні видання

журнали: «Танец в Україні и мире», «Балет», «Український театр», «Музика» та ін.;

газети: «Культура», «Культура і життя».

Відповідальний за випуск Б.М. Колногузенко

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»**

**(ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ, ЯКІ ЗДОБУЛИ ТАКИЙ САМИЙ АБО ВИЩИЙ СТУПІНЬ (РІВЕНЬ)
ВИЩОЇ ОСВІТИ, АБО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ЙОГО НЕ МЕНШЕ ОДНОГО РОКУ ТА
ВИКОНУЮТЬ У ПОВНОМУ ОБСЯЗІ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН)**

Спеціальність 024 «ХОРЕОГРАФІЯ»

Освітня програма «СУЧАСНА ХОРЕОГРАФІЯ»

Фахове вступне випробування проводиться з метою виявлення абітурієнтів, які навчаються за іншою спеціальністю та успішно виконали навчальний план 1-го курсу; вступають на навчання в ХДАК на II курс для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 024 – хореографія. Програма фахового випробування спрямована на виявлення вступників, які спроможних під час навчання досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Прийом абітурієнтів проводиться за результатами фахових вступних випробувань. Вони відбуватимуться у формі іспиту з фаху «Виконавська майстерність» та співбесіди з теорії та історії хореографічного мистецтва.

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- позиції рук, ніг, положення голови, назв рухів класичного танцю, правил виконання елементарних рухів класичного танцю: demi-plie, grand plie, battements tendus та його різновиди, battements tendus jetes та його різновиди, ronds de jambe par terre, rond de jambe en l'air у напрямках en dehors та en dedans, battements fondus, battements frappes, double battements frappes, battements releve lent та battements developpe, petits battements, grands battements jetes;
- положення корпусу (en face, epaulement), поз класичного танцю (малі та великі пози croisee, efface та ecartee), I, II, III port de bras, temps lie par terre а також temps lie з port de bras, пози arabesques;
- методики виконання temps leve saute з I, II, V позицій, changement de pied, pas echappe на II позицію, pas assemble, petit pas jete, pas glissade, sissonne ferme, сценічний sissonne в I arabesque.
- принципів ізоляції окремих центрів тіла, засобів координації рухів: принцип імпульсу та управління; види рівнів виконання рухів: основні (стоячи, навколішках, сидячи, лежачи) та акробатичні (стойка на руках, “берізка”, міст, півміст, шпагат); засоби пересування у просторі: горизонтальний, вертикальний;
- основних положень ніг, рук, корпусу, голови, базових рухів та засобів їх сполучення, принципів та особливостей виконання, характерних для сучасного танцю, модерн-танцю та джаз-танцю; термінологію та поняття контракшен, реліз, поза колапса, ізоляція, поліцентрія, координація;

- основних та акробатичних видів обертів та стрибків, простих і складних гімнастичних і акробатичних елементів: щпагат, стійка на руках, колесо, міст, циркуль, переворот;
- особливостей виконання рухів сучасних популярних танців, відмінних рис та специфіки виконання модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі;
- балетів М. Петіпа; реформи М. Фокіна в балетному мистецтві; значення «Російських сезонів» в Парижі для розвитку світового балетного мистецтва; хореографічних експериментів К. Голейзовського; творчої діяльності Л. Якобсона; специфіки балетмейстерського стилю Ю. Григоровича; зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів ХХ ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара; провідних балетмейстерів балетного театру України: І. Чістякова, В. Вронського, А. Шекеро, Г. Майорова; балетів М. Скорульського; сучасних балетмейстерів та провідних танцівників балетних театрів України, Росії та країн СНД; балетних композиторів ХІХ-ХХ ст.;
- напрямків та стилів сучасного танцю, відомих колективів, видатних танцівників, педагогів, балетмейстерів модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі; історії розвитку сучасного танцю протягом ХХ ст.; сучасних музичних течій, стилів, напрямків; відомих сучасних композиторів та їх творів;
- провідних хореографічних колективів України та їх балетмейстерів; хореографічних конкурсів, фестивалів, оглядів (всеукраїнських та міжнародних);
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності; фізичних даних, необхідних танцівникам; літератури з хореографії; основних вимог до керівника хореографічного колективу; аматорського хореографічного мистецтва та його значення; значення хореографічного мистецтва в естетичному вихованні.

Уміння:

- правильно тримати корпус, методично грамотно виконувати рухи класичного танцю, запам'ятовувати комбінації екзерсису; продемонструвати наявність необхідних професійних даних (виворітність, танцювальний крок, гнучкість та еластичність м'язів, суглобів ніг, рук та корпусу), зберігати aplomb (стійкість), демонструвати танцювальність під час виконання комбінацій класичного танцю;
- методично грамотно виконувати стрибки; координувати рухи рук та голови зі стрибками; запам'ятовувати комбінації запропоновані викладачем та виконувати комбінації музикально;
- ізолювати окремі центри тіла, скоординувати під час рушення 2-3 ареали, виконувати рушення ізольованих центрів в паралельному та опозиційному напрямках, використовувати принципи поліцентрії та поліритмії; не втрачаючи рівноваги вільно та легко рухатись у просторі, використовуючи різні напрямки та ракурси, основні та акробатичні рівні, послідовну зміну рівнів (стрибки, перекати, падіння);
- дотримуючись основних стилістичних ознак, емоційно виразно виконувати танцювальні комбінації різних напрямків сучасного популярного танцю, відчувати характер, стиль та манеру виконання танцювальних рухів;
- методично досконало та емоційно виразно виконувати запропоновані танцювальні комбінації, дотримуючись характерних особливостей стилю та манери виконання джаз-танцю або модерн-танцю;

- використовувати професійні фізичні дані, грамотно виконувати прості і складні гімнастичні та акробатичні елементи, найскладніші танцювальні рухи;
- визначати стиль, характер та музичний розмір запропонованого музичного фрагменту; показати свої творчі здібності до створення танцювального фрагменту; з'єднувати рухи, характерні для відповідного танцю; створювати закінчену танцювальну імпровізацію, в якій взаємозв'язок рухів, малюнку та музики розкривали характер і стилістичні особливості запропонованого музичного фрагменту; уміти розкривати за допомогою поєднання музики та лексики, манери виконання хореографічний образ;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів, охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;
- охарактеризувати брейк, хіп-хоп, фанк, степ; надати порівняльну характеристику модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі; розповісти про творчу діяльність видатних хореографів сучасного танцю;
- надати назви відомих хореографічних колективів України класичного, народного, сучасного, бального танців, охарактеризувати їх діяльність; розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;
- логічно та послідовно викласти інформацію, охарактеризувати особливості професійного та аматорського хореографічного мистецтва, аргументовано пояснити особистий вибір професії хореографа.

Фахове вступне випробування складається з **«Виконавської майстерності»** та **«Основ теорії та історії хореографічного мистецтва»**.

«Виконавська майстерність» передбачає:

- виконання екзерсису класичного танцю біля станка;
- виконання екзерсису класичного танцю на середині зали;
- виконання allegro (стрибків)
- виконання комбінацій на координатну та переміщення в просторі;
- виконання танцювальних комбінацій посередині зали з різних напрямів сучасного популярного танцю;
- виконання танцювальних комбінацій джаз-танцю та модерн-танцю;
- демонстрація танцювальної техніки (власної та по завданню екзаменатора).

«Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» передбачають створення танцювальної імпровізації на запропонований музичний фрагмент народної або класичної мелодії і перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення сучасного танцю;
- знань історії та сьогодення балетного танцю;
- знань методичних аспектів хореографічної освіти.

Створена імпровізація на певний музичний фрагмент повинна базуватися на танцювальній лексиці запропонованої національності та відповідати її характеру та манері виконання.

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

Структура оцінки

№	Основні завдання	Кількість балів
1.	Професійні фізичні данні	1-5
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-5
3.	Виконання екзерсису класичного танцю біля палки, на середині зали та комбінацій allegro	1-20
4.	Виконання танцювальних комбінацій з сучасного танцю	1-20
5.	Демонстрація танцювальної техніки	1-10
6.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-10
7.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-10
8.	Танцювальна імпровізація	1-20
Максимальна кількість балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Не володіє основними знаннями з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Відсутні будь-які схильності до хореографії.
	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Виявляє дуже слабе володіння фактичного матеріалу з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Не володіє методикою виконання рухів, відсутні балетмейстерські схильності, емоційна виразність та технічність, професійні фізичні дані.
	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Має фрагментарні знання з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Не володіє методикою виконання рухів, відсутні балетмейстерські схильності, емоційна виразність та технічність, професійні фізичні дані.
2. Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня. Слабко володіє методикою виконання рухів. Має деякі балетмейстерські схильності, слабку емоційну виразність та технічність, відсутні професійні фізичні дані.
	Абітурієнт виявляє невпевнені знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Слабко володіє методикою виконання. Має середні фізичні дані, деякі балетмейстерські схильності, слабку емоційну виразність та технічність.
	Абітурієнт виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає неточності в методиці виконання рухів. Має середні фізичні дані, деякі балетмейстерські схильності, недостатню емоційну виразність та технічність.
3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в методиці виконання рухів. Має професійні фізичні дані, технічність та балетмейстерські схильності, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».

	Абітурієнт володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні фізичні дані, виявляє методичність, технічність та балетмейстерські схильності, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
	Абітурієнт добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні фізичні дані. Виявляє методичність, технічність, достатньо емоційну виразність у танці та балетмейстерські схильності. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичність, технічність та достатню емоційну виразність у танці. Має балетмейстерські здібності. Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.
	Абітурієнт на високому рівні володіє основними теоретичними знаннями та практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичну досконалість, технічність трюків, емоційну виразність у танці. Має балетмейстерські здібності. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має гарні балетмейстерські здібності та високорозвинений виконавський апарат. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балет : енциклопедія / за ред. Ю. Н. Григоровича. – М. : Совет. энцикл., 1981.
2. Барышникова, Т. Азбука хореографии / Т. Барышникова – М. : Айрис-Пресс. Рольф; Серия: Внимание: дети, 1999.
3. Бахрушин Ю. История русского балета : учеб. пособие / Ю. Бахрушин – М. : Просвещение, 1977. – 287 с.
4. Блок, Л.Д. Классический танец: История и современность / Л.Д. Блок. — М. : Искусство, 1987. — 556 с.
5. Ваганова, А. Я. Основы классического танца: учеб. для высш. и сред. учеб. заведений / А. Я. Ваганова. – 6-е изд. – СПб. : Лань, 2000. – 192 с.
6. Васильева Т. Секрет танца / Т. Васильева. – С-П.: ТОО «Диамант», 1997.
7. Еремина М. Роман с танцем / М. Еремина. – К. : ТОВ ТФ «Сузір'я», 1998. – 252 с.
8. Захаров Р. Записки балетмейстера / Р. Захаров.– М.: Мистецтво, 1976.
9. Колмир Д.Л. Становление джаза [Текст] : / Д.Л. Колмир – М.: Искусство, 1964.
10. Колногузенко Б. Види мистецтва та хореографії / Б. Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2009. – 200 с. та Харків : НХСУ, 2014. – 320 с.
11. Колногузенко Б. Сучасний танець та методика його викладання: косп. лекцій для студентів хореогр. / Б.М. Колногузенко, І.І. Макарова // М-во культури України, ХДАК, Харків. обл. осередок Нац. хореогр. спілки Укр. – Харків: Слово, 2015. – 137 с.
12. Колногузенко Б. Хореографічне мистецтво. Зб. статей / Б. Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2008. – 224 с.
13. Красовская В. История русского балета: учеб. пособие / В. Красовская. – Л. : Искусство, 1978. – 231 с.
14. Красовская, В. Западноевропейский балетный театр: Очерки истории: От истоков до середины XVIII века / В. Красовская. – Л. : Искусство, 1979. – 295 с.
15. Луценко Л.С. Хореографічна підготовка в акробатичному рок-н-ролі / Л.С Луценко.-Х., 2001.

16. Никитин В. Ю. Модерн-джаз танец: История. Методика. Практика / В.Ю. Никитин. — М. : ГИТИС, 2000. — 440 с.
17. Полятков С. Основы современного танца / С. Полятков. – Р. н/Д.: Феникс, 2005. – 80 с.
18. Спортивная акробатика: Учебник / Под ред. В.П. Коркина - М.: Физкультура и спорт, 1981.- 238 с.
19. Тарасов Н. И. Классический танец. Школа мужского исполнительства [Текст] / Н. Тарасов. — 2-е изд., испр. и доп. – М. : Искусство, 1981. — 479 с.
20. Худеков С. Н. Всеобщая история танца [Текст] / С. Н. Худеков. — М. : ЭКСМО, 2009. — 607 с.
21. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. [Текст] : Підручник. / Л.Ю. Цветкова. – К.: Альтерпрес, 2005. – 324 с., іл.
22. Чепалов О.І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : моногр. / О. Чепалов. – Х. : ХДАК, 2007. – 343 с.
23. Шариков Д.І. Класифікація сучасної хореографії : напрями, стилі, види / Д.І. Шариков – Київ – 2008.
24. Шереметьевская Н. Танец на эстраде / Н. Шереметьевская - М., 1985.
25. Шереметьевская Н.Е. Прогулка в ритмах степа / Н. Шереметьевская - М., 1996.
26. Шкурко Т. А. Танцевально-экспрессивный тренинг / Т.А. Шкурко – СПб., 2003.

Періодичні видання

журнали: «Танец в Украине и мире», «Балет», «Український театр», «Музыка» та ін.;
газети: «Культура», «Культура і життя».

Відповідальний за випуск Б.М. Колногузенко

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»**

(ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ, ЯКІ ЗДОБУЛИ ТАКИЙ САМИЙ АБО ВИЩИЙ СТУПІНЬ (РІВЕНЬ) ВИЩОЇ ОСВІТИ, АБО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ЙОГО НЕ МЕНШЕ ОДНОГО РОКУ ТА ВИКОНУЮТЬ У ПОВНОМУ ОБСЯЗІ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН)

Спеціальність 024 «ХОРЕОГРАФІЯ»

Освітня програма «**БАЛЬНА ХОРЕОГРАФІЯ**»

Фахове вступне випробування проводиться з метою виявлення абітурієнтів, які навчаються за іншою спеціальністю та успішно виконали навчальний план 1-го курсу; вступають на навчання в ХДАК на II курс для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 024 – хореографія. Програма фахового випробування спрямована на виявлення вступників, які спроможних під час навчання досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Прийом абітурієнтів проводиться за результатами фахових вступних випробувань. Вони відбуватимуться у формі іспиту з фаху «Виконавська майстерність» та співбесіди з теорії та історії хореографічного мистецтва.

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- основних позицій при виконанні танців латиноамериканської програми рівня складності student; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей, манери їх виконання:

Ча-ча-ча: Основний рух; Віяло; Алемана; Хокейна ключка; Три ча-ча-ча; Дзига направо; Відкриття НП; Закритий хіп-твіст; Рука до руки; Оберти: оберт на місті НЛ, оберт на місті НП; Спот Оберт Ліворуч та Праворуч; Тайм степ: Тайм степ з ЛН, Тайм степ з ПН; Нью-Йорк.

Самба: Основний рух з ПН та з ЛН ; Альтернативний основний рух з ПН; Альтернативний основний рух з ЛН; Основний рух в поступальному напрямку; Зовнішній основний рух; Виск ВП та ВЛ; Самба хід в ПП; Бота фоґо у поступальному русі: Бота фоґо у поступальному русі вперед, Бота фоґо у поступальному русі назад; Бота фоґо у ПП и контр ПП; Лівий поворот; Корта джака.

Румба: Основний рух; Віяло; Алемана; Хокейна ключка; Кроки у поступальному русі вперед та назад; Дзига направо; Відкриття НП; Сайд степ; Закритий хіп-твіст; Кукарача; Рука до руки; Повороти на місті: Поворот на місті НЛ, Поворот на місті НП; Спот Оберт Ліворуч та Праворуч.

Пасодобль: На місті; Основний рух; Апель; Шасе НП та НЛ з підніманням та без піднімання: Шасе НП, Шасе НЛ, Піднімання; Променадна ланка; Пересування (разом з варіантом під назвою Атака); Розлука; Фолей-закінчення до Розлуки; Вісім (Плащ); Шістнадцять.

Джайв: Фолевой рок; Фолевой Троуевої; Лінк Рок та Лінк; Зміна Місць з Правої Наліво; Зміна Місць з Лівої Направо; Зміна Рук за Спиною; Американський Спін; Кроки; Хлист.

- основних позицій при виконанні танців європейської програми рівня складності student; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей, манери їх виконання:

Повільний вальс: закрита зміна з ПН та ЛН, натуральний оберт, Зворотний оберт, Натуральний спін оберт, віск, шасе з ПП; зміна хезитейшн (Associate);

Танго: Ход с ЛН и ПН (уперед, назад, з ПН в ПП), Прогресивний бічний крок, Прогресивна ланка, Закритий променад, Натуральний рокк оберт, Закрите закінчення, Відкритий зворотній оберт, партнерша поза партнером, КORTE назад;

Фокстрот: Перо, Потрійний крок, Натуральний оберт, Зворотній оберт, Перо закінчення, Імпетус (Закритий імпетус), Натуральне плетіння, Зміна на пряму;

Квікстеп: Четвертний оберт праворуч, Натуральний оберт, Прогресивне шасе, Локк вперед, Натуральний оберт с хезитейшн, Натуральний півот оберт, Натуральний спін оберт;

- техніку та механіку виконання рухів танців латиноамериканської та європейської програми рівня складності student (за У. Лердом та А. Муром);

- позиції рук, ніг, положення голови, назв рухів класичного танцю, правил виконання елементарних рухів класичного танцю: *demi-plie*, *grand plie*, *battement tendu*, *battement tendu jete*, *ronds de jambe par terre*, *rond de jambe en l'air* у напрямках *en dehors* та *en dedans*, *battement fondu*, *battement frappe*, *double battement frappe*, *battements releve lent* та *battements developpe*, *petits battements*, *grand battement jete*;

- положення корпусу (*en face*, *epaulement*), поз класичного танцю (малі та великі пози *croisee*, *efface* та *ecartee*), I, II, III *port de bras*;

- методики виконання *temps leve saute* з I, II, V позицій, *changement de pied*, *pas echarpe* на II позицію;

- методики виконання *tours chaines*;

- витоків та походження кожного танцю латиноамериканської та європейської програми; внеску Уолтера Лерда, Гая Говарда та Алекса Мура у розвиток бальних танців; провідних ансамблі, студій бального танцю, керівників та видатних професійних виконавців бального танцю латиноамериканської та європейської програми;

- провідних клубів бального танцю України та їх тренерів; відомих колективів народного танцю, сучасного танцю; конкурсів, фестивалів, турнірів, оглядів з хореографічного мистецтва;

- балетів М. Петіпа; реформи М. Фокіна в балетному мистецтві; значення «Російських сезонів» в Парижі для розвитку світового балетного мистецтва; специфіки балетмейстерського стилю Ю. Григоровича; зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів ХХ ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара; провідних балетмейстерів балетного театру України: І. Чістякова, В. Вронського, А. Шекеро, Г. Майорова; балетів М. Скорульського; сучасних балетмейстерів та провідних танцівників балетних театрів України, Росії та країн СНД; балетних композиторів ХІХ-ХХ ст.;

- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності; фізичних даних, необхідних танцівникам; літератури з хореографії; основних вимог до керівника хореографічного колективу; аматорського хореографічного мистецтва та його значення; значення хореографічного мистецтва в естетичному вихованні.

Уміння:

- методично грамотно, технічно, емоційно виразно та стилістично вірно виконувати танцювальні рухи, характерні для танців латиноамериканської та європейської програм, запам'ятовувати запропоновані комбінації;
- правильно тримати корпус, методично грамотно виконувати рухи класичного танцю, запам'ятовувати комбінації екзерсису;
- продемонструвати наявність необхідних професійних даних (виворітність, танцювальний крок, гнучкість та еластичність м'язів, суглобів ніг, рук та корпусу), зберігати артомб (стійкість), демонструвати танцювальність під час виконання комбінацій;
- методично грамотно виконувати стрибки; координувати рухи рук та голови зі стрибками; запам'ятовувати комбінації запропоновані викладачем та виконувати комбінації музикально;
- показати творчі здібності до створення танцювального фрагменту; з'єднувати рухи, характерні для відповідного танцю; створювати закінчену танцювальну варіацію, в якій взаємозв'язок рухів, малюнку та музики розкривали характер і стилістичні особливості запропонованого музичного фрагменту; уміти розкривати за допомогою поєднання музики та лексики, манери виконання хореографічний образ;
- надати інформацію про творчу діяльність видатних хореографів, професійних виконавців бального танцю України та світу;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів, охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;
- надати назви відомих хореографічних колективів України народного, сучасного, бального танців, охарактеризувати їх діяльність; розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;
- логічно та послідовно викласти інформацію, охарактеризувати особливості професійного та аматорського хореографічного мистецтва, аргументовано пояснити особистий вибір професії хореографа.

Фахове вступне випробування складається з **«Виконавської майстерності»** та **«Основ теорії та історії хореографічного мистецтва»**.

«Виконавська майстерність» передбачає:

- виконання основних рухів та танцювальних комбінацій, характерних для танців латиноамериканської та європейської програм;
- виконання екзерсису класичного танцю біля станка;
- виконання allegro (стрибків);
- демонстрація танцювальної техніки (власної та по завданню екзаменатора).

«Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» передбачають створення танцювальної імпровізації на запропонований музичний фрагмент народної або класичної мелодії і перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення бального танцю;
- знань історії та сьогодення балетного танцю;
- знань хореографічного мистецтва сучасності;

- знань методичних аспектів хореографічної освіти.

Створена імпровізація на певний музичний фрагмент повинна базуватися на танцювальній лексиці запропонованої національності та відповідати її характеру та манері виконання.

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

Структура оцінки

№	Основні завдання	Кількість балів
1.	Професійні фізичні дані	1-5
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-5
3.	Виконання елементів екзерсису класичного танцю біля палки, на середині зали та комбінацій <i>allegro</i>	1-20
4.	Виконання варіацій танців європейської та латиноамериканської програм	1-30
5.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-10
6.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-10
7.	Танцювальна імпровізація	1-20
Максимальна кількість балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Не володіє основними знаннями з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Відсутні будь-які схильності до хореографії.
	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Виявляє дуже слабе володіння фактичного матеріалу з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Не володіє методикою виконання рухів, відсутні балетмейстерські схильності, емоційна виразність та технічність, професійні фізичні дані.
	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Має фрагментарні знання з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Не володіє методикою виконання рухів, відсутні балетмейстерські схильності, емоційна виразність та технічність, професійні фізичні дані.
2. Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня. Слабко володіє методикою виконання рухів. Має деякі балетмейстерські схильності, слабку емоційну виразність та технічність, відсутні професійні фізичні дані.
	Абітурієнт виявляє невпевнені знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Слабко володіє методикою виконання. Має середні фізичні дані, деякі балетмейстерські схильності, слабку емоційну виразність та технічність.
	Абітурієнт виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає неточності в методиці виконання рухів. Має середні фізичні дані, деякі балетмейстерські схильності, недостатню емоційну виразність та технічність.

3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в методиці виконання рухів. Має професійні фізичні дані, технічність та балетмейстерські схильності, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
	Абітурієнт володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні фізичні дані, виявляє методичність, технічність та балетмейстерські схильності, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
	Абітурієнт добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні фізичні дані. Виявляє методичність, технічність, достатню емоційну виразність у танці та балетмейстерські схильності. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичність, технічність та достатню емоційну виразність у танці. Має балетмейстерські здібності. Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.
	Абітурієнт на високому рівні володіє основними теоретичними знаннями та практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичну досконалість, технічність трюків, емоційну виразність у танці. Має балетмейстерські здібності. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має гарні балетмейстерські здібності та високорозвинений виконавський апарат. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балет: енциклопедія / Под ред. Ю.Н. Григоровича. — Москва : Сов. енцикл., 1981. — 623 с.
2. Блок Л. Классический танец: История и современность / Л. Блок. — Москва : Искусство, 1987. — 556 с.
3. Ваганова, А. Я. Основы классического танца: учеб. пособие / А. Я. Ваганова. — 6-е изд. — Санкт-Петербург : Лань, 2000. — 192 с.
4. Винкельхаус М. Танцуем по максимуму Пер. С англ. / Максимилиан Винкельхаус. — Киев: Основа-Принт, 2011., — 336с.
5. Ги Дени. Все танцы / Дени Ги, Люк Дассвиль. — Київ : Музична Україна, 1987.
6. Захаров Р. Записки балетмейстера / Р. Захаров. — Москва : Мистецтво, 1976.
7. Колногузенко Б. М. Види мистецтв і хореографії / Б.М. Колногузенко. — 2-ге вид. — Х. : ХДАК, 2014. — 320 с.
8. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво: зб. статей — методичні матеріали для підготовки бакалаврів і спеціалістів за фахом «хореографія» (6.020200) / Б. М. Колногузенко. — Х. : ХДАК, 2008. — 224 с.
9. Красовская В. Западноевропейский балетный театр : Очерки истории : От истоков до середины XVIII века / В. Красовская. — Ленинград : Искусство, 1979. — 295 с.
10. Красовская В. История русского балета: учеб. пособие / В. Красовская. — Ленинград : Искусство, 1978. — 231 с.
11. Лэрд Уолтер Техника латиноамериканских танцев. Ч.1 / Уолтер Лэрд; пер. с англ. А. Белогородского. — Москва : Артис, 2003. — 180 с.

12. Лэрд Уолтер Техника латиноамериканских танцев. Ч. 2 / Уолтер Лэрд; пер. с англ. А. Белогородского. — Москва : Артис, 2003. — 244 с.
13. Мур А. Бальные танцы / А. Мур. — Москва : Астрель, 2004. — 320 с.
14. Мур А. Пересмотренная техника европейских танцев / А. Мур; пер. с англ. и ред. Ю. Пина. — Санкт-Петербург, 1993. — Ч. 1: Квикстэп. — 52 с.
15. Мур А. Пересмотренная техника европейских танцев / А. Мур; пер. с англ. и ред. Ю. Пина. — Санкт-Петербург, 1993. — Ч. 2: Медленный вальс. — 31 с.
16. Мур А. Пересмотренная техника европейских танцев / А. Мур; пер. с англ. и ред. Ю. Пина. — Санкт-Петербург, 1993. — Ч. 3: Фокстрот. — 30 с.
17. Мур А. Пересмотренная техника европейских танцев / А. Мур; пер. с англ. и ред. Ю. Пина. — Санкт-Петербург, 1993. — Ч. 4: Танго. — 25 с.
18. Пасютинская В. Волшебный мир танца / В. Пасютинская. — Москва : Просвещение, 1985. — 223 с.
19. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Джайв / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 2002. — 108 с.
20. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Румба / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 1998. — 124 с.
21. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Самба / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 2002. — 148 с.
22. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Ч. 1 / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 1991.
23. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Ч. 2 / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 1991.
24. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Ча-ча-ча / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 1999. — 128 с.
25. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : Підручник / Л.Ю. Цветкова. — Київ : Альтерпрес, 2005. — 324 с., іл.
26. Чепалов О.І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : моногр. / О. Чепалов. — Х. : ХДАК, 2007. — 343 с.

Періодичні видання

журнали: «Танец в Украине и мире», «Балет», «Український театр», «Музика» та ін.;
газети: «Культура», «Культура і життя».

Відповідальний за випуск Б.М. Колногузенко